

Промовисање
инклузије кроз
ваннаставне
активности

2023-1-RO01-KA220-
SCH-000158071

УНАПРЕЂИВАЊЕ ИНКЛУЗИВНОСТИ ЕВРОПСКИХ ШКОЛА

Ваншколске активности за побољшање
инклузивности образовања

2025

Ово методолошко упутство је реализовано у оквиру Еразмус+ пројекта „Промовисање инклузије кроз ваннаставне активности“ (2023-1-RO01-KA220-SCH-000158071) који финансира Европска комисија.

Пројектом координира Școala Gimnazială Valeriu D. Cotea Vidra (Румунија) и реализује се у сарадњи са Primaria Vidra (Румунија), Școala Gimnazială Pufești (Румунија), Primăria Pufești (Румунија), ООУ "Bratstvo-Migjeni" Tetovo (Северна Македонија), Zdruzenie Na Gragani Centar Za Edukacija I Razvoj S. Tearce (Северна Македонија), ОШ „Свети Сава“ Трстеник (Србија), ОШ „Јован Поповић“ Сремска Митровица (Србија), Hüseyin Avni Ateşoğlu İlkokulu Izmir (Турска), Buca İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Izmir (Турска)).

Материјал са енглеског превели Ђорђе ОБРАДОВИЋ и Драгана ЛАПЧЕВИЋ. У случају неслагања између језичких верзија, енглеска верзија има предност.

Подршка Европске комисије за израду ове публикације не полаже право на садржаје који одражавају само ставове аутора, а Национална агенција и Комисија не могу се сматрати одговорним за било какву употребу информација садржаних у њој.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	1
Одељак 1: Индивидуалне активности за ученике	5
Моја култура, мој идентитет.....	7
Где се осећам срећно	10
Откријте разлике	14
Одељак 2: Активности за групу ученика	21
Школско позориште	23
Писаћа машина	27
Грађење мостова.....	30
Одељак 3: Активности групе ученика, у којима учествују родитељи	33
Музичко-поетско вече	35
Хуманитарни вашар.....	39
Радионица рециклаже	43

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Истраживање спроведено у оквиру Еразмус+ пројекта „Промовисање инклузије кроз ваннаставне активности“ (2023-1-RO01-KA220-SCH-000158071) показало је да већина образовних актера (у Румунији, Турској, Северној Македонији и Србији) доживљава образовну инклузивност као важан и неопходан аспект квалитетног образовања. Значај и неопходност образовне инклузивности су очигледнији за одрасле (родитеље и наставнике) него за ученике.

Образовни актери (ученици, родитељи, наставници) имају просечан ниво знања о образовној инклузивности, иако већина њих има општи утисак дубљега разумевања овог концепта. Као што се и очекивало, знање о инклузији је знатно веће код стручњака у поређењу са ученицима и родитељима, али и стручњацима недостаје много важних информација о овом концепту. Сви образовни актери имају опште идеје о инклузивности, као што су да инклузивност значи да сва деца треба да се осећају добродошло, безбедно и цењено, то значи да су сва деца део образовних активности и да се подразумева адекватна подршка за сву децу да уче са својим вршњацима. Ипак, друштвена перцепција инклузије захтева много ажурирања, јер многи образовни актери и даље мисле да инклузија значи стављање све деце у редовно образовање, чак и када адекватна подршка није могућа за оне којима је потребна, то значи стављање деце са посебним образовним потребама у посебна одељења у редовним школама или у специјалне школе; такође, многи образовни актери, чак и стручњаци, нису свесни да се инклузивност односи на сву децу, а не само на ону са посебним образовним потребама.

Састављањем тих информација може се схватити да напори уложени у протеклим деценијама у промоцији образовне инклузивности још увек нису достигли своје циљеве; Ако многи људи, укључујући стручњаке и даље сматрају да је инклузија само стављање детета са посебним потребама у редовно образовање без пружања било какве додатне или адекватне подршке, јасно је да образовни системи још увек имају много посла и да треба предузети додатне мере, можда почевши од наставника. Према прикупљеним подацима, постоје две ствари које ће отежати ову системску интервенцију. С

једне стране, скоро 20% испитаника није сигурно у важност и неопходност образовне инклузивности (или се не слажу са тим) и биће их готово немогуће мотивисати да у потпуности разумеју инклузивност и примене њене принципе у образовању. С друге стране, образовни актери, посебно наставници, убеђени су да у потпуности разумеју концепт образовне инклузивности (у фокус групама, нико није поменуо да би му било потребно више информација, сви су одговорили да је концепт веома добро познат у образовању), а то такође чини учење тежим, јер никога није лако мотивисати да учи о теми која се сматра веома добро познатом.

Друштвена перцепција инклузивности образовања је прилично умерена, при чему већина испитаника је оцењује као просечну, са значајним разликама између перцепције три категорије образовних актера укључених у истраживање. Образовну инклузивност ученици доживљавају на најпозитивнији начин, стручњаци су мало резервисанији, док су родитељи најкритичнији и оцењују инклузивност образовања на најнегативнији начин (у поређењу са ученицима и стручњацима). С једне стране, овај аспект је важан за креаторе политике, јер сугерише да ће бити много теже укључити ученике у активности усмерене на инклузију образовања, јер сматрају да је она можда већ присутна. С друге стране, подаци истраживања сугеришу да би креатори политике који се фокусирају на инклузију требало да се заиста ослоне на родитеље да им помогну, њихова прилично негативна перцепција стварног нивоа инклузивности образовања чини их склонијим да се укључе и више мотивишу да учествују у активностима или пројектима за побољшање инклузивности образовања.

Друштвена инклузија се доживљава на прилично умерено негативан начин, при чему већина испитаника је оцењује као просечну, али довољан број је оцењује као ниску или веома ниску. Социјална инклузивност је процењена као значајно нижа од образовне инклузивности, што сугерише да је образовни систем бар мало ефикаснији од друштвеног система у промоцији инклузије, што је задовољавајући аспект за наставнике и начин да се призна ефикасност њиховог рада (без занемаривања потребе за будућом интервенцијом у образовању).

Деца доживљавају социјалну инклузију као бољу у поређењу са одраслима, највероватније због њихове боље прилагодљивости и можда недостатка

искуства у друштвеним контекстима што их чини мање подложним друштвеној дискриминацији, предрасудама итд.

Позитивне последице инклузивности нису толико очигледне за све образовне актере, јер скоро половина њих још увек треба да се одлучи; истина је да се скоро цела друга половина слаже са тим позитивним последицама, али велики удео неодлучних испитаника снажно сугерише да информације о инклузивности још увек треба да допру до великог дела популације.

Као што се и очекивало, стручњаци су више свесни позитивних последица образовне инклузије у поређењу са ученицима и родитељима, а то је вероватније, због њихове педагошке обуке и општег знања. Позитивна страна овог резултата је да стручњаци могу лако бити укључени у пројекте или активности које имају мерљиве позитивне последице (јер су више свесни позитивних промена које ове активности могу покренути), али мана је што и даље постоји велика потреба за информисањем ученика и родитеља о позитивним последицама инклузије.

На основу истраживачких података, могли бисмо да нагласимо сложену узрочност друштвених перцепција у вези са инклузијом: позитивне последице образовне инклузивности су видљивије за боље информисане образовне актере и за оне који боље процењују образовну и социјалну инклузивност. С једне стране, ово сугерише да би се инклузивност образовања могла побољшати ако би само друштво постало инклузивније, што сугерише да постоји потреба за доследношћу и кохерентношћу између образовних и друштвених интервенција за инклузивност. С друге стране, истраживачки подаци снажно указују на то да би као што се и очекивало, позитивне последице инклузивности могле бити очигледније на индиректан начин, повећањем нивоа знања о инклузији и повећањем нивоа инклузивности образовања.

Да би се повећао ниво инклузивности образовања, образовни актери су поменули ваншколске активности као најпоузданије решење, а затим (далеко иза) имплементација нових начина наставе са интерактивним активностима, омогућавајући више времена наставницима за личне разговоре са децом, размену добрих пракси и боље укључивање родитеља. Ипак, могло би се нагласити да скоро све те потенцијалне активности и даље имају веома важну неформалну компоненту (карактеристично за ваннаставне активности), јер

лични разговори и боље укључивање родитеља, па чак и размена добрих пракси, доминирају као неформална компонента.

Ваншколске активности су најбоља решења за ученике (убедљиво најчешће бирано потенцијално решење), али су такође присутне као главна опција за родитеље и стручњаке; ипак, родитељи се првенствено фокусирају на нове начине наставе – интерактивне активности, док се стручњаци више фокусирају на боље укључивање родитеља и обуку наставника. Ученичка хијерархија јасно је навела своје давање предности: ваннаставне активности ће увек бити бирани од стране ученика у поређењу са „класичном“ наставом и учењем, док је хијерархија родитеља и стручњака изненађујућа. С једне стране, родитељи и стручњаци доказују „приписивање фундаменталне грешке“, при чему родитељи прво помињу аспекте који зависе од наставника (нови начини наставе – интерактивне активности), а стручњаци прво помињу аспекте који зависе од родитеља (боље укључивање родитеља). С друге стране, приметно је да стручњаци преузимају своју улогу у побољшању инклузивности образовања и помињу потребу за обуком наставника и за спровођењем интерактивних активности.

Узимајући у обзир допринос испитаника, наглашавамо да методолошки водич који помаже наставницима у унапређењу инклузивности образовања у њиховим одељењима/школама треба да укључује углавном ваннаставне активности, јер се то сматра ефикасним од стране ученика, родитеља и стручњака. Штавише, наши подаци указују на то да би се те ваншколске активности, да би биле ефикасније, могле организовати у облику индивидуалних активности које олакшавају комуникацију између наставника и ученика, или групних активности које користе интерактивне методе и/или укључују родитеље.

Узимајући у обзир повратне информације од наставника који користе овај материјал и коришћење осмишљених активности, ученика укључених у те активности и њихових родитеља, препоручујемо сваком стручњаку или институцији која ће користити или прилагодити наше активности како би нагласила образовну улогу сваке активности, да организује мини-сесију на крају сваке активности како би пружила информације о улози активности, о томе шта је планирано да се научи из те активности, о вештинама и компетенцијама које активност има за циљ да развије, чинећи је тако образовном.

Одељак 1

Индивидуалне активности за ученике

Моја култура, мој идентитет

Преглед

Ова активност подстиче ученике да размишљају о својим културним идентитетима и да их деле кроз структурирану дискусију један на један са наставником.

Циљеви

- » развити вештине самоизражавања и активног слушања код ученика
- » побољшати свест ученика о сопственом културном пореклу
- » повећати интересовање ученика за то како се лични идентитет односи на културу

Ресурси

- ☒ индивидуални прибор за писање (папир, оловке, хемијска оловка итд.)
- ☐ прибор за групно писање (флипчарт, маркери, табла итд.)
- ☐ дигитални индивидуални уређаји (паметни телефон, таблет, лаптоп итд.)
- ☐ дигитални групни уређаји (рачунар и пројектор, звучници итд.)
- ☒ специфични ресурси: штампани радни лист са питањима

Време

45-50 минута / један наставни час

Врста активности

- ☒ индивидуална активност за ученике
- ☐ активност за групу ученика
- ☐ активност групе ученика у којој учествују родитељи

Опште информације за наставнике

Ова активност се заснива на подстицању ученика да критички размишљају о свом културном пореклу и да га деле у безбедном окружењу. Наставник игра улогу модератора, подстичући дубље размишљање без осуђивања.

Опис активности

Поделите радне листове са следећим питањима:

- » Која је традиција из ваше културе на коју сте поносни?
- » Који је празник или прослава у вашој култури која вам је значајна?
- » Шта је јединствено у вези са вашим родним градом?
- » Како ваша култура утиче на ваш свакодневни живот (храна, језик, навике)?
- » По чему сматрате да се ваша култура разликује од других или је слична другима?

Дајте ученицима 10–15 минута да самостално напишу своје одговоре. Подстакните их да дубоко размишљају и буду конкретни у својим примерима.

Организујте индивидуалне дискусије где сваки ученик дели своје одговоре са наставником. Користите додатна питања да бисте подстакли дубље размишљање, као што су:

» „Зашто вам је ова традиција важна?“

» „Како мислите да други доживљавају овај аспект ваше културе?“

На крају часа резимирајте кључне тачке и подстакните ученике да размисле о томе шта су научили о себи.

Завршни разговор са децом

Након активности, спроведите кратку дискусију са сваким дететом усмерену на:

» Шта сте научили о својој култури?

» Како вам размишљање о вашој култури може помоћи да боље разумете друге?

Самоевалуација за наставнике

Наставници би требало да размисле о аспектима као што су:

» Да ли су ученици учествовали у смисленој саморефлексији?

» Да ли су неки ученици оклевали да поделе своје мишљење? Зашто?

» Како се ова активност може побољшати за будуће сесије?

Где се осећам срећно

Преглед

Циљ ове активности је да подржи социјално-емоционални развој деце и да подигне свест, омогућавајући деци да боље упознају себе и своје пријатеље.

Циљеви

» развијање вештина самоизражавања ученика, друштвеног и емоционалног развоја

» побољшање свести ученика о другима и осећаја припадности

» повећање интересовања ученика за упознавање различитих пријатеља омогућавајући им да комуницирају једни са другима

Ресурси

- ☒ индивидуални прибор за писање (папир, оловке, хемијска оловка итд.)
- ☐ прибор за групно писање (флипчарт, маркери, табла итд.)
- ☐ дигитални индивидуални уређаји (паметни телефон, таблет, лаптоп итд.)
- ☐ дигитални групни уређаји (рачунар и пројектор, звучници итд.)
- ☐ специфични ресурси:

Време

90-100 минута / два (узастопна) наставна часа

Врста активности

- ☒ индивидуална активност за ученике
- ☐ активност за групу ученика
- ☐ активност групе ученика у којој учествују родитељи

Опште информације за наставнике

Ова активност се заснива на достигнућима као што су индивидуално познавање себе, изражавање себе и свест о разликама. Ова активност подржава развој деце и индивидуално и друштвено. Помаже у успостављању јаче везе између деце.

Ова активност се фокусира на то да омогући деци да деле свој рад и међусобно комуницирају, уче и стварају друштвене везе. Приликом спровођења ове активности, водите рачуна о следећем: Будите свесни да цените дечји рад на начин који повећава њихово самопоуздање и дајете позитивне повратне информације како бисте повећали њихову мотивацију.

Посебно обратите пажњу на следеће: Предузмите неопходне мере предострожности како бисте осигурали безбедност приликом коришћења материјала као што су резачи и лепак.

Запамтите да можете дати охрабрујуће речи и идеје за почетак активности. Будите први, можете изразити своје „место где се осећате срећно“ тако што ћете направити пример рада за активност.

Део 1 (5 мин): Наставник/ца уводи час на следећи начин: Здраво драга децо. Данас ћемо заједно радити једну сјајну активност. Назив наше активности је „ГДЕ СЕ ОСЕЋАМ СРЕЋНО“. У овој активности ћемо нацртати наше омиљено место, где се осећамо најсрећније, користећи своју машту. Учитељ/ица каже да ће радити са материјалима на столу и каже сваком детету да провери свој материјал.

Део 2 (5 мин): Учитељ/ица каже деци: Наш први корак је да замислимо! Сада сви треба да размисле о „Месту где се осећам срећно“... Они који желе могу да затворе очи. Где би било место или места где се осећате најсрећније?... (Када учитељ/ица сматра да је било довољно чекања) Свако дете треба заједно да одреди ова места и њихове карактеристике. Даје деци прилику да размисле.

Део 3 (20 мин): Сада хајде да почнемо да цртамо место о коме сањате! Цртамо место где се осећате срећно и о коме сањате на великом папиру или картону. Можете обојити ваше цртеже користећи бојице или темпере. Можете цртати и сликати како желите користећи своју машту.

Део 4 (40-50 мин): Након што су слике завршене, наставник тражи од деце да поделе свој рад са својим пријатељима. Ученици наизменично каче слике које су направили на таблу и укратко објашњавају свој рад. Док ученици праве своје презентације, наставник их усмерава да говоре детаљније постављајући следећа питања. Могу се поставити различита питања или се број питања може повећати:

» Зашто сте изабрали ово место?

» Шта вам ово место значи?

» Да ли сте раније нешто доживели на овом месту? Или шта очекујете да доживите на овом месту?

» Кога желите на овом месту и зашто? Које могућности бисте желели да имате?

Завршни разговор са децом

Наставник завршава (20 мин.) постављајући ученицима следећа питања:

- » Шта сте научили у овој активности?
- » Зашто мислите да је ова активност урађена?
- » Шта сте мислили и осећали док сте радили ову активност?
- » Шта вам је ова активност донела?

Наставник слуша одговоре деце на сва питања. Он не доноси никакве закључке. Даје прилику свој деци да поделе своје мисли без утицаја. Рад се процењује заједно. Дете које дели своје мисли добија аплауз, а друго дете добија реч да подели своје. Када се дечје презентације заврше, наставник им се захваљује и завршава активност.

Самоевалуација за наставнике

Наставник процењује да ли је активност постигла своју сврху у складу са циљевима постављеним на почетку.

- » Да ли су ученици могли да се изразе прецизно и слободно?
- » Да ли су ученици научили више једни о другима?
- » Да ли су научили да поштују различите културе, приче и карактеристике?

Након овог рада и поделе, наставници могу да уоче кључне ствари које треба узети у обзир о интеракцијама деце, њиховим условима у окружењу, емоционалном стању, развоју моторичких способности.

Откријте разлике

Преглед

Циљ ове активности је да се осигура да ученици разумеју важност инклузивног образовања и да се подстакну да прихвате разлике, чиме се повећава интеракција између њих и развија пријатељство; као и побољшање сарадње.

Циљеви

- » развијање друштвених и кооперативних вештина ученика, способност прихватања различитости
- » повећање свести ученика о инклузивном образовању
- » повећање интересовања ученика за друштвену интеракцију, тимски рад

Ресурси

- ☒ индивидуални прибор за писање (папир, оловке, хемијска оловка итд.)
- ☐ прибор за групно писање (флипчарт, маркери, табла итд.)
- ☐ дигитални индивидуални уређаји (паметни телефон, таблет, лаптоп итд.)
- ☐ дигитални групни уређаји (рачунар и пројектор, звучници итд.)
- ☒ специфични ресурси: Листа питања и задатака

Време

90-100 минута / два (узастопна) наставна часа

Врста активности

- ☒ индивидуална активност за ученике
- ☐ активност за групу ученика
- ☐ активност групе ученика у којој учествују родитељи

Опште информације за наставнике

Ова активност се заснива на индивидуалном изражавању ученика у учионици. Запамтите да сваки ученик има различите таленте и вештине.

Док подстичете учешће сваког детета, водите рачуна да поштујете индивидуалне разлике. Дајте деци улоге у игри како бисте осигурали њихово активно учешће у активности. Уверите се да сваки ученик има шта да ради и укључите их. Пружите позитивне и мотивишуће повратне информације деци која су завршила свој рад. Поштовање њиховог труда повећава њихово самопоуздање.

Уверите се да се активност одвија у забавној и пријатној атмосфери. Дозволите деци да уживају у учењу док се забављају. Водите рачуна да осигурате безбедност деце током трајања активности. Надгледајте безбедну употребу материјала као што су резачи и лепак. Пре него што се ова активност спроведе, наставници треба да знају следеће информације о инклузивном образовању.

Инклузивно образовање је образовни приступ који има за циљ да сваког ученика подједнако укључи у процес учења узимајући у обзир њихове индивидуалне потребе и разлике. Овај образовни модел омогућава ученицима са различитим способностима, инвалидитетом, културама и језичким разликама да уче заједно у истом образовном окружењу.

Инклузивно образовање са примерима:

1. Подржавајућа образовна средства: Ако у разреду постоји ученик са оштећеним слухом, користите преводиоца за знаковни језик или видео записе са титловима током часа. На овај начин, ученик може у потпуности да учествује у садржају активности.
2. Флексибилне методе наставе: Стили учења ученика у разреду могу бити различити. Наставник осигурава да сваки ученик учи на најбољи начин користећи визуелне, аудитивне и кинестетичке методе учења заједно.
3. Препознавање културне разноликости: Пружање могућности ученицима из различитих култура да представе и поделе своје културе у разреду. На пример, сваки ученик може да одржи презентацију о храни, плесу или традицији из своје културе.
4. Приступачност: Прављење учионице за ученике са физичким инвалидитетом. На пример, обезбеђивање рампи и широких прелазних зона за ученика који користи инвалидска колица. За ученике са оштећеним видом, тактилне површине.
5. Индивидуализовани образовни програми (ИОП): Припрема персонализованих образовних планова како би се задовољиле посебне образовне потребе ученика. Ови планови се креирају узимајући у обзир јаче стране ученика и редовно се преиспитују.

Опис активности

Део 1 (5 мин): Пре него што се активност објасни, наставник црта велико срце на табли и оставља унутрашњост празном. Затим, прави картице исецањем обојеног папира или картона у облику срца, величине која омогућава писање питања и задатака из Додатка 1. Пише питања и задатке на сваком срцу. Дуплира ове картице према броју ученика. Окреће написане делове наопачке на сто.

Део 2 (5 мин): Наставник ученицима: Здраве деце! Данас ћемо играти једну сјајну игру заједно. Назив наше игре је „Откриј разлике“. Захваљујући овој игри, научићемо о нашим разликама и разумети важност заједничког живота у

хармонији. Да ли сте спремни? Прво ћемо урадити загревање. Сви седите у круг и реците нешто занимљиво о себи. На пример, ваша омиљена храна, ваш хоби, ваша омиљена боја. На овај начин ћемо се боље упознати и сазнати о нашим разликама. Загревање се ради са ученицима који желе да говоре.

Део 3 (10 мин): Наставник: Сада прелазимо на главни део наше игре. Поделићу вам картице различитих боја. На овим картицама ће бити написана разна питања или задаци. Наизменично ћете извлачити своје картице, читати питање или задатак на њима и одговарати на њих. Ученици који одговоре залепиће своје картице на срце на табли. (Након што наставник прими одговоре ученика, помоћи ће ученицима да залепе картице на таблу.) На пример: „Која је твоја омиљена животиња и зашто?“, „Како сарађујеш са својим пријатељима?“, „Како се слажемо са људима из различитих култура?“ Биће питања попут ових. - Док свако од вас дели своје одговоре, водићемо кратке разговоре о нашим разликама и сличностима.

Део 4 (50-60 мин): Наставник тражи од ученика да изаберу картицу са стола одређеним редоследом, одговоре на питање написано на картици или ураде задатак. Ученик који је завршио задатак лепи картицу коју држи у руци у срце на табли и заузима своје место. Након што сви ученици заврше своје задатке, наставник поставља ученицима следећа питања:

- » Зашто мислите да је важно прихватити различитости?
- » Која је била најзанимљивија разлика коју сте научили током игре?
- » Да ли сте научили зашто је важно поштовати различите културе и традиције?
- » Да ли сте открили нешто ново о себи током игре? Шта је то?
- » Да ли сте размишљали о томе како различитости могу обогатити окружење у учионици?
- » Шта вас је ова игра научила о важности заједничког живота у хармонији?

Активност се завршава након што ученици одговоре на сва питања.

Завршни разговор са децом

На крају игре „Откриј разлике“, наставник завршава (20 мин) постављајући ученицима следећа питања:

- » Шта сте научили у овој активности?
- » Зашто мислите да је ова активност урађена?
- » Шта сте мислили и осећали док сте радили ову активност?
- » Шта вам је овај рад донео?

Наставник слуша одговоре учесника на сва питања. Не процењује. Даје свим учесницима прилику да поделе своје мисли без утицаја.

Рад се процењује заједно. Они који поделе своје мисли добијају аплауз; даје се шанса свима. Када присутни заврше са говором, наставник се захваљује свима и завршава активност.

Самоевалуација за наставнике

Наставник треба да процени да ли активност подиже свест међу ученицима о томе шта је инклузивно образовање. Наставник посматра да ли ученици у школи развијају карактеристике као што су прихватање међусобних разлика, боље познавање себе, развијање пријатељстава, бољим познавањем својих пријатеља, поштовање и толерисање различитих култура и индивидуалних карактеристика.

Додатак 1. Листа предлога питања и задатака

Ова питања и задаци укључују забавне и едукативне активности које ће помоћи деци да се упознају и прихвате разлике. 17 различитих предлога питања и задатака које можете користити у игри „Откриј разлике“:

Питање 1: Која је твоја омиљена храна и зашто? Који спорт волиш и зашто?

Задатак 1: Која је твоја омиљена игра, зашто и како се игра?

Задатак 2: У којим ситуацијама се захваљујеш, а у којим ситуацијама се извињаваш? Можеш ли дати пример?

Питање 2: Шта највише волиш да радиш на одмору?

Задатак 3: Покушај да представиш пријатеља који долази из друге земље. На које карактеристике обраћаш пажњу?

Питање 3: Која је твоја омиљена животиња и зашто? Која је твоја омиљена боја и зашто? Питање 4: Која ти се књига највише допала и зашто?

Задатак 4: Нацртај место у којем сањаш да живиш.

Питање 5: Да ли имаш хоби? Зашто волиш овај хоби?

Задатак 5: У којим ситуацијама и коме помажеш?

Задатак 6: Изабери песму, зашто си је изабрао/ла и можеш ли је отпевати?

Питање 6: Како се слажеш са већином људи ?

Задатак 7: Напиши кратку причу о себи.

Питање 7: Које је твоје омиљено место у школи и зашто ти се свиђа?

Питање 8: У којим ситуацијама треба да сарађујеш са пријатељем/пријатељицом?

Питање 9: Која је твоја омиљена дестинација за одмор и зашто?

Питање 10: Да ли постоји нешто чега се плашиш да урадиш? Зашто? Шта би те охрабрило да превазиђеш страх?

Одељак 2

Активности за групу ученика

Школско позориште

Преглед

Ваншколска активност која се показала као изузетна и привлачи велики број ученика јесте школско позориште. Школско позориште подразумева радионице које се одржавају са ученицима подељеним у две старосне категорије - са ученицима нижих и са ученицима виших разреда. Свака од ових категорија има индивидуалне пробе са наставницима, које се, по потреби, могу одржати заједно.

Циљеви

- » развијање вештина ученика да се изражавају кроз основне глумачке технике прилагођене њиховом узрасту
- » побољшање свести ученика о комуникацији, друштвеним односима
- » повећање интересовања ученика за групну интеграцију, учешће у друштвеним активностима

Ресурси

- ☒ индивидуални прибор за писање (папир, оловке, хемијска оловка итд.)
- ☐ прибор за групно писање (флипчарт, маркери, табла итд.)
- ☒ дигитални индивидуални уређаји (паметни телефон, таблет, лаптоп итд.)
- ☒ дигитални групни уређаји (рачунар и пројектор, звучници итд.)
- ☐ специфични ресурси

Време

45-50 минута / један наставни час

Врста активности

- ☐ индивидуална активност за ученике
- ☒ активност за групу ученика
- ☐ активност групе ученика у којој учествују родитељи

Опште информације за наставнике

Ова активност се заснива на чињеници да ће дете, вођено од стране наставника и упознавањем основа глуме, пантомиме, позоришта, успети да развије осећај самопоуздања, превазиђе страх од јавног наступа, ојача концентрацију, пробуди креативност и негује осећај индивидуалности унутар групе. Индивидуални рад води ка развоју свести да нема малих улога; сваки појединац је важан за реализацију завршног пројекта - школске представе - било да је то монолог, дијалог, мјузикл, рецитал. Индивидуални педагошки приступ детету узима у обзир претходна искуства детета, његове склоности, као и талената, али и могућност да се код детета препозна таленат кога још није свесно. Свако дете има таленат за глуму, само га треба неговати. Индивидуални приступ јача самопоуздање, доводи до побољшања дикције, комуникације, богаћења речника, али и до развоја емпатије.

Анализа ликова - улога које тумачи, омогућава детету да изрази различите емоције - од радости, среће, до беса, и на тај начин му омогућава да се ослободи стреса кроз „другог“ - улогу у којој се налази, али и да разуме другог када се нађе на његовом месту.

Ученици добијају прилику да науче да се прилагоде непредвиђеним ситуацијама кроз импровизацију. Јачање себе као појединца омогућиће му да постане јака карика у тиму, водећи рачуна да не склизне у егоцентризам. Кроз сценски покрет, научиће да говор тела може допунити комуникацију са публиком, као и да је говор тела нешто што превазилази језичку баријеру, то је свима јасно.

Индивидуални рад наставника са дететом доводи до развоја социјалних, физичких, емоционалних и интелектуалних способности појединца, чинећи га квалитетним друштвеним бићем.

Приликом реализације ове активности, имајте на уму да је неким ученицима потребно више времена да разумеју задатак, а понекад и да се носе са јаким емоцијама.

Опис активности

Активност коју најчешће спроводе наставник и ученик у индивидуалном раду јесте развој и изградња lika интерпретатора.

Реализација представе почиње читањем текста у групи, тако да сви разумеју концепт. Након тога, сценарио се мора анализирати.

Када се улоге поделе према афинитету, таленту и способностима деце, приступа се индивидуалном развоју lika. Наставник мора бити у стању да осети капацитете ученика са којима ради, што му свакако омогућава да ради индивидуално са свим ученицима. Кроз слушање, одговарање на питања, стрпљење и праћење интуиције, даје јасна упутства кроз топао, отворен и толерантан приступ. Током ове вежбе, ученици се уче о важности унутрашњег и спољашњег развоја lika – морају покушати да се идентификују са ликом кога ће играти. То им омогућава да замисле и изразе физичке карактеристике својих ликова (понашање, манире, говор, ход, нешто карактеристично само за њега). Циљ је да ученик „уђе у лик“ како би га што боље упознао, почевши од дефинисања личне биографије lika кога глуми, а завршавајући са разумевањем његовог психолошког профила. Да би се лик што прецизније дефинисао, поставља се питање: „Зашто смо такви какви јесмо?“ Разговарајте

са децом о томе шта сматрају важним за формирање нас као личности, дајте им времена да напишу биографију лика, узимајући у обзир пол, године, окружење, породичне вредности, етничко и културно порекло, религију, традицију... Након што се лик теоретски почне креирати на папиру, треба га обогатити физичком манифестацијом - осмислити ход, гестикулацију. Ученици су мотивисани, узимајући у обзир све што знају о лику, да покажу кроз ходање, гестикулирање, тик, гег, да прво ходају кроз собу, а затим да ходају као што хода лик кога тумаче.

Када се лик гради индивидуално, потребно га је даље развијати кроз сарадњу са другим ликовима, њихова интеракција ће додатно унапредити лик. Када је биографија лика добро изграђена, она доприноси да сцена буде убедљивија, а ликови реалнији.

Завршни разговор са децом

Квалитетна и темељна обрада лика учиниће га реалнијим за публику, а уз редовну вежбу омогућиће детету глумцу да разликује себе од лика кога треба да глуми.

Упоран рад доводи до свести о сопственом телу и говорном апарату, подстиче се правилан говор, проширује се вокабулар радом на новим текстовима, што све заједно представља плус у даљем учењу, као и каснијем професионалном развоју и напредовању.

Самоевалуација за наставнике

Након завршетка ове активности, наставник може стећи увид у своје методе и стратегије наставе. Наставник у овој врсти активности мора имати огромно стрпљење, упорност и креативност. Саосећање и емпатија помажу у разумевању ученика и како да повећају своје савладавање градива.

Писаћа машина

Преглед

Активност која комбинује игру - забаву и учење, чиме се повећава интересовање ученика за ваннаставне активности и за групни рад. Ова активност може омогућити наставницима да раде са темама којима се сам образовни процес не бави директно, али које су значајне за друштво и промену свести.

Циљеви

- » развијање вештина ученика за заједнички рад и сарадњу
- » повећање свести ученика о важности образовања
- » повећање интересовања ученика за групни рад, друштвене интеракције

Ресурси

- ☒ р индивидуални прибор за писање (папир, оловке, хемијска оловка итд.)
- ☒ прибор за групно писање (флипчарт, маркери, табла итд.)
- ☐ дигитални индивидуални уређаји (паметни телефон, таблет, лаптоп итд.)
- ☐ дигитални групни уређаји (рачунар и пројектор, звучници итд.)
- ☒ специфични ресурси: опис, Додатак 1

Време

45-50 минута / један наставни час

Врста активности

- ☐ индивидуална активност за ученике
- ☒ активност за групу ученика
- ☐ активност групе ученика, укључујући родитеље

Опште информације за наставнике

- » водити рачуна о укључивању свих учесника и у групни рад и у групну дискусију
- » обратити посебну пажњу на то да наставници деле своје стручно знање и примере добре праксе
- » обратити посебну пажњу на подстицање свих учесника да се укључе и говоре

Опис активности

Деца се поређају у круг и добијају одређена слова абцеда. Затим им се даје пословица (нпр. „Није злато све што сија“, „Пријатељ се у невољи познаје“, итд.). Циљ је да се „откуца пословица“ изговарајући је јасно, гласно и разумљиво (свако дете иступа и каже слово које је на његовом реду – НИЈЕ ЗЛАТО СВЕ ШТО СИЈА...).

Кроз ову вежбу се јача концентрација, правилан изговор гласова, осећај припадности групи... такође уче да се не љуте ако неко од њих погреша, већ да покушају да правилно изговоре пословицу „откуцавајући“ је. На овај начин разумеју да је грешка појединца грешка целог тима и ради се на превазилажењу проблема док се не постигне хармонија и пословица не буде добро изговорена.

Вежба се може реализовати по нивоима. Први ниво је да напишу пословицу на табли и да прате текст како би је лакше разумели када је њихов ред.

Други ниво подразумева све брже изговарање слова, а трећи ниво је када немају текст испред себе и покушавају да изговоре слова тако брзо, као да их једна особа изговара у даху, што захтева много концентрације и међусобног слушања.

Завршни разговор са децом

Постоји много вежби које се могу применити у интерактивном раду, а примењују се за тренирање концентрације, говора тела, израза лица, координације покрета, фокусирања на другог.

Сцена у позоришту је кључни елемент наратива и стога је важно нагласити важност партнерства на сцени. Кроз вежбе се гради однос поверења са осталом децом глумцима, јача се осећај заједништва, уче како да се крећу по сцени, када да се појаве, шта да раде ако нешто крене по злу. Све што се научи у индивидуалном раду са наставником се продубљује кроз интеракцију са другим учесницима на сцени - кроз покрет, темпо, плес, певање, ритам.

Самоевалуација за наставнике

Разлике у дечјим способностима - таленат, искуство, нервоза, доприносе разноликости - баш као што искусан наставник зна како да прилагоди задатак према способностима ученика. Циљ је јасан - наставник кроз отворен, толерантан приступ даје деци прецизна упутства, показујући озбиљан приступ раду, али и са дозом хумора - не заборављајући дух игре и забаве, што ће децу опустити и ослободити њихову креативност.

Грађење мостова

Преглед

Ова групна активност користи играње улога и заједничко решавање проблема на различите сценарије како би унапредили комуникацију и сарадњу међу ученицима који потичу из различитих културолошких позадина.

Циљеви

- » развијање способности тимског рада и сарадње код ученика
- » повећање ученичке свести о културолошким сличностима и разликама
- » унапређење способности решавања сукоба код ученика

Ресурси

- ☐ индивидуални прибор за писање (папир, оловке, хемијска оловка итд.)
- ☒ прибор за групно писање (флипчарт, маркери, табла итд.)
- ☐ дигитални индивидуални уређаји (паметни телефон, таблет, лаптоп итд.)
- ☐ дигитални групни уређаји (рачунар и пројектор, звучници итд.)
- ☒ специфични ресурси: текстови сценарија

Време

90-100 минута / два (узастопна) наставна часа

Врста активности

- ☐ индивидуална активност за ученике
- ☒ активност за групу ученика
- ☐ активност групе ученика у којој учествују родитељи

Опште информације за наставнике

Ова активност се фокусира на разумевање културолошких неспоразума и како их превазићи кроз емпатију и комуникацију.

Опис активности

Поделити ученике на мање групе од 4-5 ученика.

Поделити им картице са сценаријима. Свака група добија један сценарио.

Сценарио 1. Два друга из одељења су упарена у школском пројекту. Један вреднује тачност и структуру, други више воли флексибилнији приступ. Како ће они успешно сарађивати?

Сценарио 2. Породица позива школског друга свог детета, припадника другачије културе, на празничну вечеру. Гост се не сналази са непознатом храном и обичајима. Како обе стране могу да учине ово искуство пријатнијим?

Сценарио 3. Спортски тим са ученицима из две земље се суочава са неслагањем током игре због језичке баријере. Како да је преброде и раде заједно?

Навести ученике да прочитају сценарио, расправе о проблему и шта би било решење за исти проблем.

Навести ученике да одглуме ситуацију описану на њиховој картици. Дати им 10 минута да испланирају и провежбају.

Свака група глуми своје улоге пред одељењем. После сваког наступа, одржати групну расправу:

- » Шта је био сукоб?
- » Са каквим изазовима су се срили ликови?
- » Како су ти изазови превазиђени?
- » Шта можемо да научимо из сценарија?

Завршни разговор са децом

Након активности, организовати кратку расправу са децом фокусирајући се на:

- » Шта сте научили о сарадњи и културолошком разумевању?
- » Како можете применити ове лекције на ситуације из правог живота?

Самоевалуација за наставнике

Наставници би требало да размисле о аспектима као што су:

- » Да ли су ученици били способни да идентификују културолошке разлике и реше неспоразуме?
- » Да ли су сценарији били релевантни и занимљиви?
- » Како би сценарији или упутства могли бити унапређени?

Одељак 3

**Активности групе ученика, у којима учествују
родитељи**

Музичко-поетско вече

Преглед

Музичко-поетско вече може бити корисна интеракција ученика и њихових родитеља. Укључивање родитеља у образовање се широко сматра начином да се помогне ученицима да постигну успех у школи.

Континуирана сарадња између родитеља и наставника је неопходна за правилан развој и напредак деце. Директна комуникација између родитеља и наставника такође омогућава размену информација о понашању и интересовањима детета, што доводи до бољег разумевања особе за коју су одговорни, за његово васпитање и образовање.

Циљеви

- » развити вештине ученика да наступају у јавности, да буду део друштвене сцене
- » повећати свест ученика о важности образовања
- » повећати интересовање ученика за друштвену интеракцију са вршњацима и са одраслима

Ресурси

- ☐ индивидуални прибор за писање (папир, оловке, хемијска оловка итд.)
- ☐ прибор за групно писање (флипчарт, маркери, табла итд.)
- ☐ дигитални индивидуални уређаји (паметни телефон, таблет, лаптоп итд.)
- ☒ дигитални групни уређаји (рачунар и пројектор, звучници итд.)
- ☐ специфични ресурси

Време

45-50 минута / један наставни час

Врста активности

- ☐ индивидуална активност за ученике
- ☐ активност за групу ученика
- ☒ активност групе ученика у којој учествују родитељи

Опште информације за наставнике

Ова активност се заснива на чињеници да улога родитеља у ваннаставним активностима не би требало да се ограничава само на техничку подршку. Иако родитељи често реагују на уметничке и креативне радионице и желе да помогну у креирању сценографије, костима и озвучења, понекад се деси да добију и улогу у једној од представа које се организују.

Предавачи би требало да подстакну чланове породице да постану доживотни ученици. Родитеље оба пола и свих узраста треба подстицати да се активно укључе.

Такође, наставници треба да буду свесни да ова активност може одузети много времена, па морају направити реалан временски план и да га се придржавају.

Главни разлог зашто се учешће родитеља сматра корисним за деčја постигнућа је тај што наглашава вредност школе за децу. Родитељи имају велику улогу у неговању талената своје деце. Најчешће су они ти који први препознају интересовање детета за дивни свет глуме. Родитељи су први који, од малих ногу, треба да, читајући разне књиге, заинтересују децу за чудесан, шарени

свет бајки, што ће пробудити дечју машту и мотивисати их да се и сами маскирају, створе сцену од импровизованих материјала и у топлој породичној атмосфери добију први аплауз. Одлазак родитеља у позориште са децом је дивно искуство које може да покрене многе емоције код детета. Бити посматрач у публици доприноси јачању дечје концентрације (наравно, дужина представе треба да буде прилагођена узрасту), развијању лепих манира, маште, али и повезивања, социјалних вештина и емпатије. Родитељи су ти који својим личним примером уче децу како да се понашају у културној установи, како да се облаче и поштују и глумце и друге посетиоце позоришта. Када игра прерасте у нешто више, родитељи су ти који упућују децу, према њиховим жељама и могућностима, на наставнике који ће радити на усавршавању тог талента.

Опис активности

Неке одличне прилике за организовање активности које укључују родитеље су прослава Дана школе, а посебно Међународни дан жена - 8. март. То је одлична прилика да деца организују музичко-поетско вече са својим родитељима, за публику, коју углавном чине мајке, баке, наставнице и пријатељи.

Родитељи, ученици и наставник прво треба да направе план – које песме могу да певају, свирају и рецитују. Након тога, треба да припреме музичке инструменте, у зависности од тога које могу да свирају. Могу да користе рачунар да пронађу одговарајуће песме, ноте за инструменте... Могу да пишу дијалоге на флипчарту - идеја је да се у активност укључе креативност, сценски наступ, говор и забава. Могу да креирају костиме, поставе сцену, обезбеде добро осветљење и удобан простор за седење публике – њихове маме, баке, наставнике, пријатеље и рођаке.

На крају ове вечери, очеви и деца могу да поклоне папирно цвеће које су заједно направили женском делу публике.

Завршни разговор са децом

Родитељи добијају прилику да ослободе дете у себи, да допринесу разноликости програма кроз креативност, песме, глуму, свирање инструмената. Квалитет времена проведеног заједно, забава заједничког искуства - нешто што родитељ дели са својим дететом на својој територији (школско позориште) је свакако нешто чега ће се дете дуго сећати. Дететово самопоуздање и емоционална сигурност ће се повећати, знајући да је у друштву најближих људи који му дају осећај љубави и поштовања. Ово јача њихове социјалне вештине, породичну комуникацију, али и везу са заједницом, како са другом децом и њиховим породицама, тако и са локалном заједницом. Сарадња која почиње у школи може се пренети и на локалну самоуправу, градско позориште.

Самоевалуација за наставнике

Наставници и родитељи деле одговорност да помогну деци да уче и остваре образовне циљеве. За наставника је важно да буде саветник који води родитеље кроз академску подршку својој деци. Ученици нису једини који имају користи од укључивања родитеља - наставници могу припремити родитеље академским концептима, а ангажовани родитељи имају тенденцију да имају позитивно мишљење о наставницима, што побољшава морал наставника.

Хуманитарни вашар

Преглед

Ова активност укључује ученике у организовање хуманитарног вашара како би се прикупила средства за одређену сврху. Развија тимски рад, вештине планирања и друштвену одговорност укључивањем школске заједнице. Организовање хуманитарног вашара у школским просторијама како би се помогле угрожене породице.

Ученици, наставници и родитељи праве производе за продају. Догађај је објављен на школском веб-сајту, друштвеним мрежама и локалној радио и ТВ станици.

Циљеви

- » развити вештине ученика у организацији, тимском раду и комуникацији
- » унапредити свест ученика по питању друштвених проблема и подршке заједници
- » повећати заинтересованост ученика за филантропију и планирање догађаја

Ресурси

- ☒ индивидуални прибор за писање (папир, оловке, хемијска оловка итд.)
- ☒ прибор за групно писање (флипчарт, маркери, табла итд.)
- ☐ дигитални индивидуални уређаји (паметни телефон, таблет, лаптоп итд.)
- ☒ дигитални групни уређаји (рачунар и пројектор, звучници итд.)
- ☒ специфични ресурси: кутије за прилог, постери, налепнице са ценама, столови за тезге

Време

тронедељни пројекат

Врста активности

- ☐ индивидуална активност за ученике
- ☐ активност за групу ученика
- ☒ активност групе ученика у којој учествују родитељи

Опште информације за наставнике

Ова активност је базирана на учењу заснованом на пројекту и усмерена је на сарадњу, креативност и друштвену одговорност.

Обратите пажњу на управљање временом и ангажованост ученика.

Посебну пажњу обратите на праведну расподелу задатака и инклузивност.

Опис активности

Корак 1: Увод (30 минута)

Оформите одбор: укључите ученике, наставнике, родитеље и чланове локалне заједнице.

Закажите датум и време: Изаберите викенд или поподне како би се повећала посећеност.

Одредите кориснике: Предложите случајеве којима би се могло помоћи (нпр. угрожене породице, азили за животиње, дечије болнице)

Оформите мале групе: маркетинг, логистика, финансије, декорација, итд. (све групе би требало да укључују ученике, наставнике, родитеље и чланове локалне заједнице)

Корак 2: Планирање (2 сата)

Група за маркетинг : Осмишља постере и најаве. Подстиче локалне компаније или чланове заједнице да донирају средства. Користи школски веб-сајт и друштвене медије (Фејсбук, Инстаграм, Твитер) за редовно обавештавање и рекламне материјале.

Контактира локалне радио и ТВ станице за извештавање и интервјуе. Дели летке у школи, локалним радњама и друштвеним центрима.

Група за логистику: Организује постављање столова, скупљање прилога, постављање тезги, додељује просторе за различите групе и производе, спроводи посетиоце, руководи продајом. Договара обезбеђење и прву помоћ.

Група за финансије: Одређује цене (ако је изводљиво) и прати донације.

Група за декорацију: Припрема рекламне натписе и украсе штандова.

Група за радионицу: Организује радионице где ученици, родитељи и наставници могу правити производе као што су занатски производи, пецива или ручно рађени украси.

Група за забаву: Укључује музичке или плесне наступе ученика или волонтера из локалне заједнице, како би привукли више посетилаца. Организује интерактивне активности које би укључивале игре, лутрије и такмичења да ангажују породице.

Корак 3 : Производња (5 to 7 сати током две недеље)

Све групе раде на својим задужењима.

Корак 4: Реализација (3-4 сата на дан догађаја)

Поздравни говор: Нагласити повод одржавања и изразити захвалност учесницима.

Сви ученици, наставници, родитељи и чланови заједнице извршавају раније одређене задатке (продаја ручно рађених производа, пецива, књига итд.)

Интерактивне активности: укључују игрице, лутрије и такмичења како би ангажовали породице.

Завршни разговор са децом

Писмо захвалности: Након догађаја, пошаљите поруке захвалности путем имејла и друштвених медија.

Финансијски извештај: Поделите транспарентан финансијски извештај наводећи прикупљена средства и расподелу.

Прикупљање повратних информација: прикупите повратне информације како би побољшали будуће догађаје.

Утицај:

Јачање везе између школе, родитеља и локалне заједнице.

Обезбеђивање финансијске подршке и осећања солидарности са угроженим породицама.

Подстицање ученика да се укључе у друштвено-користан рад и развијање организационих вештина.

Самоевалуација за наставнике

Наставници би требало да размисле о аспектима као што су:

- » Да ли су ученици активно учествовали?
- » Да ли је догађај прошао глатко? Да ли је било изазова?
- » Како се може побољшати следећи пут?

Радионица рециклаже

Преглед

Ова активност повећава сарадњу између ученика и родитеља тако што ће радити заједно кроз прикупљање отпадног материјала и побољшава пријатељства, развија сарадњу и вештине кооперације кроз тимски рад.

Ова радионица рециклаже ће ојачати интеракцију између деце и унутар породице, побољшати вештину комуникације и повећати уважавање различитих мишљења.

Циљеви

» развијање социјалних вештина код ученика, повећањем интеракције између ученика

» повећање свести ученика која се односи на упознавање њихових различитих пријатеља кроз пружање могућности да комуницирају једни са другима.

» повећање заинтересованости ученика за прихватање различитости, групни рад и сарадњу

Ресурси

- ☒ индивидуални прибор за писање (папир, оловке, хемијска оловка итд.)
- ☒ прибор за групно писање (флипчарт, маркери, табла итд.)
- ☐ дигитални индивидуални уређаји (паметни телефон, таблет, лаптоп итд.)
- ☐ дигитални групни уређаји (рачунар и пројектор, звучници итд.)
- ☒ специфични ресурси: табела са рубрикама процене - додатак 1

Време

90-100 минута / два наставна часа

Врста активности

- ☐ индивидуална активност за ученике
- ☐ активност за групу ученика
- ☒ активност групе ученика у којој учествују родитељи

Опште информације за наставнике

Ова активност се заснва на групном раду. Ова активност је усмерена на омогућавање деци и породицама да деле свој рад и сарађују једни са другима, обрађајући пажњу на питања животне средине, учење и социјално повезивање.

Уредите учионицу или простор за активност како би групе могле комотно да раде.

Припремите сто и потребне материјале за сваку групу.

Подстакните комуникацију и сарадњу, поготово међу децом. Водите рачуна да су и родитељи и деца једнако укључени у активност.

Охрабрите учеснике да слободно маштају и произведу креативне идеје. Уместо критике дизајна, нагласите да је сваки производ вредан.

Осигурајте да се активност уредно одвија одређивањем времена за сваку фазу рада.

Помозите деци или родитељима којима је тешко или су немотивисани у групама.

Можете повећати њихову укљученост тако што ћете им предложити идеје.

Постарајте се да све групе раде заједно. Посебно подстакните децу да буду укључени у поступак. Похвалите рад сваке групе и захвалите им за њихов допринос. Кажите ствари које ће повећати дечије самопоуздање. Будите стрпљиви и прилагодљиви : можете наићи на непредвиђене ситуације; имајте флексибилан приступ.

Подстакните учешће: Охрабрите групе које су повучене и осигурајте њихову укљученост.

Не заборавите да се забавите. Постарајте се да се активност одвија у атмосфери која омогућава учење, али и забаву. Родитељи и деца би требало да уживају у овом процесу. Постарајте се да деца буду безбедна током целе активности. Надгледајте да ли се материјали попут алата за сечење и лепка користе на безбедан начин.

Опис активности

Припрема: недељу дана пре него што ће се активност одржати у разреду, наставник исече онолико папирића колико има ученика како би формирали групе. Наставник пише бројеве 1,2,3,4,5 на папириће, савија их и ставља на сто. Како би се одредиле групе у којима ће свако дете учествовати са својим родитељима, деца су замољена да извуку папирић са бројем на њему. Исти бројеви иду заједно. На овај начин се одређују групе.. Родитељи добијају обавештење пре саме активности, о сврси рециклирања и материјалима који ће бити коришћени у активности, како би се припремили за активност. Замољени су да скупе отпадне материјале као што су папир, метал, стакло, пластика итд.

Постарајте се да рециклажног материјала који ће се користити у активности буде довољно и да буде разнолик.

Материјали који недостају могу пореметити активност, па треба припремити списак унапред.

Поделити га са родитељима.

Пре него што објасни активност, наставник у учионици припрема пет радних столова и сто са материјалом.

Деца и родитељи се равномерно распоређују по столовима.

Папири са бројевима су окачени испред столова: број 1 за први сто, број 2 за други сто, број 3 за трећи сто, број 4 за четврти сто и број 5 за пети сто.

Поврх тога, запажања би требало записати у писменој форми пре и током имплементације како би се измерила ефективност активности.

Део 1 (5 минута): Наставник усмерава претходно формиране групе ка столовима где ће радити. Свака група бира отпадни материјал који ће користити. У овој фази, претпоставља се да је свако донео сопствене материјале и речено је да свако може да користи претходно скупљене отпадне материјале као што су картон, металне лименке, стакло, пластичне флаше, старе новине, дугмад итд. са “Стола са материјалом”. Наставник проверава материјале на столовима као што су дрвене бојице, цртежи, лепак, маказе итд.

Део 2 (40-45 минута): Наставницима, ученицима и родитељима: Данас ћемо радити заједно активност. Назив активности је “Радионица рециклаже” и са овом активношћу желимо да повећамо свест о животној средини, развијемо креативност и ојачамо интеракцију између породице и ученика коришћењем отпадних и рециклажних материјала.

На овај начин, боље ћемо се упознати и научити о нашим различитостима. Групе ће испунити задатак дизајнирања креативног производа од материјала које изаберу. Групе могу почети да стварају своје дизајне коришћењем отпадног материјала.

Примери дизајна:

»саксија за цвеће од пластичних флаша

» кутија за складиштење од новина и картонских кутија

» држач за оловке од лименки

» украси или торбе од старих тканина и дугмића

Наставник усмерава све групе и подстиче креативне идеје. Каже да ће приказати на изложби све производе које креирају.

Део 3 (45-50 минута): Свака група представља производ који су креирали остатку одељења.

» објашњавају како су направили свој производ и које материјале су користили.

» објашњавају како њихови дизајни доприносе животном окружењу.

» производи су изложени на столу или табли и све групе могу да процене рад једни другима. Док прва група представља производ који су направили, остале групе оцењују рад користећи приложену Табелу са рубикама процене. Низ се наставља док се све групе не представе.

Завршни разговор са децом

На крају активности “Радионица рециклаже” наставник процењује активност постављањем следећих питања групама.

1. Како сте сарађивали једни са другима током групног рада?
2. Шта вас је сарадња научила?
3. Како вам је рад са различитим материјалима подстакао креативност?
4. Са каквим тешкоћама сте се срили док сте стварали свој дизајн и како сте превазишли те тешкоће?
5. Шта вас је ова активност научила о значају заједничког рада?

Наставник слуша одговоре учесника на сва питања. Интерактивни и позитивни приступ (Постарајте се да ученици и родитељи слободно деле своје идеје. Створите позитивну атмосферу вреднујући сваки одговор), приступ усмерен ка

решењу (Питајте групе које су се среле са тешкоћама како су их решили) и дозволите свим учесницима да деле своје мисли без туђег утицаја или негативних осуда.

Рад се процењује заједнички. Група са најбољим успехом се награђује према резултатима Табеле са рубрикама процене. Након што су дизајни изложени, начини се групна фотографија, наставник се захвали свима, аплаудира учесницима и тиме се завршава догађај.

Самоевалуација за наставнике

Наставници би требало да процене да ли је активност постигла главни циљ. Главни циљ активности је да повећа интеракцију између свих ученика и родитеља тако што ће радити заједно, да развије пријатељство и да допринесе образовној инклузији.

Наставници би требали да процене сами себе, да ли могу да обезбеде радно окружење у ком ученици могу слободно да се изразе.

Наставници би требало да процене да ли су успели да угрожени ученици буду успешно укључени у групну активност.

Ова процена би требало да буде извршена у форми обрасца за посматрање и вредновање часа у Додатку, и пре и после активности.